

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven til Risør og Tvedestrandsregionens Avfallsselskap AS for Hestmyr Avfallsplass

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16, jf forskrift om gjenvinning og behandling av avfall kapittel 9 om deponering av avfall § 9-7. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 09.05.03 og revidert søknad av 29.04.04 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår i dette dokumentet.

Virksomheten plikter fortløpende å etterleve nye krav i avfallsforskriften. Det samme gjelder eksisterende krav dersom det ikke er gitt spesifikt fritak gjennom denne tillatelsen

Denne tillatelsen erstatter alle tidligere tillatelser gitt for Hestmyr Avfallsplass. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning. Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen

Bedriftsdata

Bedrift	Risør og Tvedestrandsregionens Avfallsselskap AS
Beliggenhet/gateadresse	Hestmyr, 4950 Risør
Gårds- og bruksnr	13/48 – Risør kommune
Postadresse	Hestmyr, 4950 Risør
Kommune og fylke	0901 Risør, Aust Agder fylke
Org. nummer (bedrift)	877540332
NACE-kode og bransje	90.020 Innsamling og håndtering av annet avfall
Deponikategori	2 (ordinært avfallsdeponi)
Kategori for virksomheten ¹	5.4

Fylkesmannens referanser

Arkivkode	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
		3

Tillatelse gitt: 27.04.09	Endringsnummer:	Sist endret:
Eva Boman Ass. direktør	Veronica Skjævestad Rådgiver	

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Statens forurensningstilsyns arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1 Rammer

Tillatelsen gjelder deponi på Hestmyr, gnr/bnr 13/48 Risør kommune, for ordinært avfall med separat deponicelle for hhv. inert avfall og farlig avfall som kan deponeres på deponi for ordinært avfall som er omfattet av kap. 9 i Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall. Tillatelsen gjelder en samlet deponimengde på 240 000 tonn for deponiets totale levetid. Tillatelsen er basert på et gjenværende totalt fyllingsvolum på 70 000 m³ og avslutning av deponiet innen år 2023. Oppfyllingen av deponiet skal skje i henhold til egen oppfyllingsplan vedlagt søknaden, jf. pkt 3.7.1. Deponiet er avgrenset i areal jf. gjeldende arealplan etter plan og bygningsloven og tidligere driftstillatelse av 29.04.93. Deponiet har høyeste tillatt oppfyllingspunkt på kotehøyde 105.

Tillatelsen omfatter også:

- Drift av sorteringsanlegg for mottak av avfall til sortering fra private husholdninger og bedrifter.
- Det tillates lager av 100 tonn farlig avfall i forbindelse med sorteringsanlegget
- Komposteringsanlegg med mottak av inntil 2500 tonn matavfall pr. år
- Komposteringsanlegg med mottak av inntil 2000 tonn slam pr. år
- Inntil 15 000 tonn slam og liknende til avvanning pr. år
- Mottak og oppkutting av 1500 tonn hage/park-avfall pr. år
- Mottak av inntil 5000 tonn trevirke pr. år
- Mottak av inntil 500 tonn trykkimpregnert trevirke pr. år
- Mottak av inntil 2000 tonn forurenset jord og liknende masser til behandling pr år
- Mellomlagring av utsorterte fraksjoner som skal gjenvinnes (dekk, glass, papir, elektro osv.)

Ordinær driftstid:

Man-fre: 06.00 – 22.00, lør - søn: 07.00-22.00

2 Generelle vilkår

Punktene 2.1 og 2.2 trer i kraft når eventuelle konsentrasjonskrav er fastsatt ift. utslipp av sigevann/utslippskomponenter.

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. pkt. 3. flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare tillatt dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy og lukt, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke er satt spesifikke grenser for i denne tillatelsen.

2.4 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Dette gjelder for eksempel dersom gassanlegg eller renseanlegg for sigevann må tas ut av drift for kortere perioder med driftsproblemer.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.2.

2.5 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette³. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold, jf. internkontrollforskriften § 5.

Den generelle risikovurderingen for virksomheten skal også inneholde en analyse/vurdering av hvilke mengder og hvilke typer avfall som kan aksepteres på deponiet med tanke på påvirkning av sigevannskvalitet.

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

2.6 Sikring av anlegget

Deponiet og øvrige anlegg ved virksomheten skal være sikret mot adgang for uvedkommende og være utilgjengelig utenom deponiets åpningstider. Om nødvendig må hele avfallsanlegget inngjerdes.

3 Særskilte vilkår for deponering av avfall

3.1 Avfall som kan deponeres

Tillatelsen omfatter deponering av avfall som oppfyller mottakskriteriene i avfallsforskriften, vedlegg II for inert avfall, ordinært avfall samt farlig avfall som kan samdeponeres med ordinært avfall.

Fra **1. juli 2009** er det ikke tillatt å deponere biologisk nedbrytbart avfall, jf. endring i avfallsforskriftens § 9-4 og kapittel 9 vedlegg II pkt 1.2 bokstav d.

Fylkesmannen kan gi midlertidig dispensasjon fra forbudet i særlige tilfeller. Dette krever særskilt søknad fra deponieier.

Det er tillatt å deponere følgende typer avfall:

- **Ordinært avfall, deriblant:**
 - restavfall fra husholdninger
 - restavfall fra næringer
- **Farlig avfall: Totalt inntil 500 tonn pr år**

Det er tillatt å deponere farlig avfall som tilfredsstiller kravene i avfallsforskriften kap 9-6 b) og kriteriene i avfallsforskriftens vedlegg II, pkt 2.3.1 og 2.3.2. Disse kravene innebærer blant annet at det farlige avfallet må være stabilt, ikke reaktivt og ha lavere utlekkingspotensial enn grenseverdiene i vedlegg II pkt 2.3.1. I tillegg stilles det krav til pH og TOC.

Deponieier må se til at alt farlig avfall som tas inn på deponi har dokumentasjon på at det tilfredsstiller kravene nevnt over.

Deponieier kan søke om økt ramme for farlig avfall til deponi dersom den framtidige driften skulle tilsi at deponiet får økt behov for å ta imot denne type avfall.

Eks. på farlig avfall kan være:

Avfall fra sandblåsing som inneholder farlige stoffer (EAL 120116)

Kasserte utstyr som inneholder fri asbest (EAL 160212)

Asbestholdige isolasjonsmaterialer (EAL 170601)

Aske og slagge fra forbrenningsanlegg som inneholder farlige stoffer (EAL 190111 og 190115)

- **Gateoppsop**

- **Ristgods, silgods og sandfangavfall fra avløpsrensaneanlegg**
- **Avløpsslam som ikke tilfredsstiller kvalitetskravene for gjødselvarer**
- **Forurensede masser og forurensede muddermasser**
 - inntil 2000 tonn pr år som tilfredsstiller krav ihht pkt 3.2b
- **Overdekkingsmasser:**

Til endelig avslutning tillates det å ta inn dekkmasser som er egnet til formålet og som tilfredsstiller kravene til lett forurensede masser til deponi for inert avfall i avfallsforskriftens kap. 9, vedlegg II, pkt. 2.1.

Som midlertidige overdekkingsmasser kan det benyttes lett forurensede masser som er spesielt egnet til formålet og som kommer i tilstandsklasse 1- 4 etter SFT's klassifisering av tilstandsklasser for jord, se vedlegg 2 i denne tillatelse, og som ellers tilfredsstiller mottakskriteriene i vedlegg II.

3.2a Behandling av avfall før deponering

Alt avfall skal være behandlet før deponering jf avfallsforskriften kap. 9, § 9-6. Deponiansvarlig må bl.a. vurderer om det er mulig å redusere volum og fare for forurensning før avfallet deponeres. Behandlingen skal sikre at avfallets innhold av organisk materiale ikke overstiger forskriftens krav til maksimum innhold og kriteriene i vedlegg II.

Avfall som lett kan materialgjenvinnes skal ikke deponeres.

3.2b Særskilte krav til deponeringen

Farlig avfall

Farlig avfall som omfattes av denne tillatelsen til deponering, skal deponeres i egne celler avsatt til dette formål. Cellene skal være avmerket på kart. Avfallet skal være deklarerert i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kap. 11 om farlig avfall. Det skal være etablert rutiner som sikrer at deponiet fører kontroll med dette og at videre behandling av deklarasjonsskjemaer skjer på forskriftsmessig måte.

Deponering av ristgods og sand fra sandfang (EAL 190801/190802)

Avfallet skal være avvannet før deponering og overdekkes umiddelbart.

Deponering av gips

Gipsavfall skal deponeres i celler der det ikke mottas biologisk nedbrytbart avfall.

Deponering av asbest

Asbest skal deponeres i egen celle avsatt til dette formål. Samdeponering av asbestholdig avfall klassifisert som farlig avfall og annet asbestholdig avfall tillates. Avfallet skal være emballert ved mottak og leveranser skal som hovedregel være varslet. Mottatt avfall skal umiddelbart etter kontroll deponeres og overdekkes med hensiktsmessig materiale. Det skal ikke utføres noe arbeid på deponiet/cellen som kan føre til utslipp av fibre (f.eks. borer).

Deponering av slam fra oljeutskillere

Slam fra oljeutskillere må avvannes og komposteres før deponering i celler avsatt til farlig avfall.

Deponering av avfall fra sandblåsing som inneholder farlige stoffer

Mottatt avfall skal umiddelbart etter kontroll deponeres og overdekkes med hensiktsmessig materiale for å unngå støving. Deponeringen skal skje i celler der det ikke deponeres organisk avfall.

Deponering av forurensede masser (inkl. muddermasser)

Det er ikke tillatt å deponere forurensede masser som overskrider grensen for farlig avfall, i henhold til avfallsforskriftens kap. 11, vedlegg 3. Grensen for innhold av farlig avfall for et utvalg av stoffer er angitt i vedlegg 2 i denne tillatelse (se øvre grense for tilstandsklasse 5). Forurensede masser som har konsentrasjoner i tilstandsklasse 4 og 5 må testes med hensyn på utlekkingspotensiale jf. avfallsforskriftens kap. 9, vedlegg II, pkt 2.3.1. I tillegg må det foreligge en risikovurdering for spredning og human helse for slike masser. Med utgangspunkt i disse opplysningene må den deponiansvarlige vurdere om de forurensede massene vil påvirke deponiets sigevannskvalitet. Deponieier må da ta utgangspunkt i deponiets egen risikovurdering (se pkt. 2.5 i denne tillatelse).

3.3 Registrering og kontroll ved mottak av avfall

Alt avfall som deponeres skal registreres, loggføres og veies før deponering jf § 9-12. Registreringen skal tilpasses myndighetenes krav til rapportering.

Det skal gjennomføres kontroll av alt avfall som mottas. Kontrollen skal avdekke om forskriftens bestemmelse om behandling av avfallet er oppfylt før deponering og om avfallets innhold er i strid med tillatelsen.

Etter at mottakskriteriene i vedlegg II er implementert i avfallsforskriftens kapittel 9, gjelder følgende tilleggskrav:

Mottakskontrollen skal minimum følge kravene fastsatt i vedlegg II eller eventuelle strengere krav satt i denne tillatelsen.

Alt avfall skal kontrolleres visuelt før og etter lossing og sammenliknes med dokumentasjonen fra avfallsprodusent. Den visuelle kontrollen skal gjennomføres slik at den kan avdekke eventuelle avvik mellom avfallets basiskarakterisering og det faktiske innholdet i den enkelte leveranse.

Det skal i tillegg tas stikkprøvekontroll med prøvetaking og analyse av avfallets sammensetning (testing). Stikkprøvekontrollen skal minst omfatte 1 av hver 100. avfallsleveranse ved deponiet iht. vedlegg II, punkt 1.4. Kravet til prøvetaking og analyse gjelder ikke restavfall fra husholdninger, kasserte gjenstander hvor det ikke er praktisk mulig å utføre prøvetaking og/eller analyser samt for enkelte typer inert avfall iht. vedlegg II, punkt 1.2a (for eksempel kassert glass, glassfiber, betong, murstein, ren jord og stein). Stabilt, ikke-reaktivt asbestavfall som ikke inneholder andre farlige stoffer er også unntatt fra dette kravet.

For øvrige typer farlig avfall som deponeres, skal stikkprøvekontrollen også omfatte analyser av avfallets utlekkingssegenskaper.

Prøvetaking og analyse av avfallet skal gjennomføres i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kap. 9, vedlegg II, punkt 3.

Bedriften plikter å føre en stikkprøvekontroll utover dette der det foreligger en mistanke om at avfallet som ønskes deponert kan inneholde farlig avfall eller annet avfall i strid med avfallsforskriften kap. 9 og denne tillatelsen.

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates deponert, dokumentasjonen fra avfallsprodusent ikke er tilstrekkelig til å vurdere den opp mot mottakskriteriene eller mangler, skal avfallet avvises for deponering. All avvisning av avfall må meldes til forurensningsmyndigheten jf vedlegg II, punkt 1.4.

Resultat av stikkprøvekontrollen skal oppbevares i minst 2 år. Resterende dokumentasjon på mottatt avfall, både for den enkelte leveranse (mengde, type og produsent), sammendrag av basiskarakterisering og eventuell resultat av verifikasjon skal oppbevares i hele deponiets levetid, inkludert etterdriftsfasen. For forurenset jord gjelder kravet til oppbevaring av dokumentasjon ikke bare sammendraget av basiskarakteriseringen, men hele basiskarakteriseringen med risikovurderinger og analyseresultat.

3.4 Beskyttelse av jord og vann

3.4.1 Tiltak for å redusere sigevannsmengden

Minst mulig sigevann skal dannes i et deponi utover den vannmengden som trengs for å opprettholde en eventuell gassproduksjon. Det skal være størst mulig grad av oppsamling av det sigevannet som likevel oppstår.

Bedriften skal ha kontroll med innsig og inntrenging av grunn- og overflatevann og om nødvendig iverksette tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet. Rent overflatevann fra tilstøtende arealer eller innsig av rent grunnvann skal ikke tilføres sigevannsnett, men ledes separat utenom deponiet.

Det skal også sørges for kontroll med inntrengningen av nedbør i deponiet. Deponiets nedbørsfelt skal avgrenses ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering.

Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseberegninger.

3.4.2 Tiltak mot utlekking av sigevann

Deponier som skal drive videre etter 16. juli 2009 skal oppfylle kravene til bunntetting i avfallsforskriftens kap.9, vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3.

Det er en forutsetning at de metoder som benyttes for å etterkomme bunntettingskravene kan betraktes som BAT (beste tilgjengelige teknikker).

For eksisterende deponiceller, har Fylkesmannen innvilget dispensasjon fra kravene til dobbel bunntetting iht. vedtak av 31.08.04, jf avfallsforskriften kap. 9 vedlegg I, punkt 3.4.

3.5 Sigevannshåndtering

Sigevann fra alle deponiceller som er i bruk til deponering av avfall og avsluttet deponiareal skal samles opp. Oppsamlingssystemet skal vedlikeholdes jevnlig for å hindre begroing og tilstopping, slik at dets funksjon opprettholdes.

Deponieier må gjøre en vurdering av sigevannet fra deponiet og øvrige virksomheter på anlegget.

Deponieier må vurdere:

- Nivået av prioriterte stoffer (se vedlegg 1 til denne tillatelse) i sigevannet fra overvåkingsprogrammet (konsentrasjoner og mengder).
- Deponiets/anleggets sigevannsmengde og potensialet for avskjæring av overflatevann.
- Kommunalt avløpsnett/reanseanlegg som defineres som resipient og mottaker av avfallsanleggets sigevann.
- Potensialet og behovet for rensing av sigevannet og vurdere om deponiet kan oppnå bedre utslippskvalitet i sigevannet ved enkle rensemetoder.

Den driftsansvarlige skal behandle forurenset vann og sigevann som samles opp i samsvar med prinsippet om beste tilgjengelig teknologi (BAT) dersom dette er nødvendig for å oppnå forsvarlig utslippskvalitet.

Fylkesmannen vil kunne stille mer konkrete krav om rensing av sigevannet bl.a. dersom deponiets overvåkingsresultater skulle vise at det er nødvendig for å oppnå forsvarlig utslippskvalitet.

Rapport som omhandler overnevnte punkter og fremstiller forslag til renseløsninger skal oversendes fylkesmannen **innen 01.02.10.**

En eventuell renseløsning skal være etablert **innen 01.02.11.**

3.6 Deponigass

Bedriften skal ha regelmessig kontroll med diffuse utslipp av deponigass og gassuttaksanleggets effektivitet og om nødvendig iverksette avbøtende tiltak. Innen **01.09.09** skal bedriften ha sørget for en evaluering av eksisterende gassuttaks effektivitet og vurdert behov for oppgraderingstiltak.

Deponigass skal samles opp for energiutnyttelse, alternativt fakling, fra alle deponiceller med signifikant gassproduksjon, både i drifts- og etterdriftsperioden. Oppsamlingsanlegget skal dimensjoneres, bygges og drives for et miljømessig optimalt gassuttak, tilpasset deponiets

størrelse og forventet/beregnet gasspotensial. Eventuelt opphør må godkjennes av Fylkesmannen i forkant.

Oppsamling, behandling og utnyttelse av deponigass skal utføres på en slik måte at helse- eller miljøfare ikke oppstår.

Energiutnyttelse av deponigassen skal utredes innen **01.03.10.**

3.7 Oppfylling og drift

3.7.1 Oppfylling

Oppfyllingen av deponiet skal gjennomføres etter en særskilt oppfyllingsplan for hele deponiets driftstid fram til avslutningen. Oppfyllingsplanen skal ha utgangspunkt i vedtatt reguleringsplan.

Utformingen av deponiet skal sørge for at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres samt at faren for setninger reduseres.

Avfallet skal deponeres i celler og slik at det areal som er i bruk blir så lite som mulig. Hver celle skal avsluttes og overdekkes før en ny celle påbegynnes iht. krav til trinnvis avslutning jf vilkår 3.8.1.

Så lenge det deponeres nedbrytbart avfall på deponiet eller tidligere deponert avfall i samme celle bidrar til å opprettholde en gassproduksjon, skal oppfyllingen og driften legge til rette for en best mulig gassoppsamling og gassbehandling.

Deponert avfall skal komprimeres minimum samme dag. Deponiceller i bruk skal dekkes til jevnlig for at deponiområdet skal ha minst mulig åpent areal for å forhindre avfallsflukt.

Både komprimeringsgrad og frekvens på tildekkingen av avfallet må tilpasses avfallstype ift risiko for miljøulemper, betydning for deponiets gassproduksjon og klimatiske forhold og konkretiseres i bedriftens driftsrutiner.

Masser som benyttes til midlertidig tildekking av avfallet skal være egnet til formålet. For å hindre at det oppstår tette barrierer for vanngjennomstrømning nede i deponiet, må massene ha en høy permeabilitet.

Det skal foretas årlige registreringer og utbedringer av setninger i deponiet både under aktiv drift og i etterdriftsfasen.

3.7.2 Drift

Det skal være etablert prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet i driftsfasen. Disse skal sikre at kravene i avfallsforskriften og denne tillatelsen overholdes.

Alle ovennevnte prosedyrer og rutiner må være på plass **innen 10 mnd** fra ikrafttredelsesdato.

Eventuelle endringer som foretas ved oppfyllingen av deponiet ift oppfyltingsplanen vedlagt søknaden må varsles Fylkesmannen.

Brenning av avfall på deponiområdet er ikke tillatt.

3.8 Avslutning og etterdrift

3.8.1 Trinnvis avslutning

Før en celle avsluttes, skal bedriften ha vurdert og avklart med Fylkesmannen, hvor tett toppdekket skal være. Dersom det senere skal etableres en ny celle oppå denne cellen, skal denne kun midlertidig tildekkes med tette masser eller kunstig membran.

For celler som inneholder organisk avfall, skal utformingen av toppdekket sikre at det skjer en tilstrekkelig vanntilførsel til å opprettholde nedbrytningsprosessene i deponiet og oppsamling av produsert gass, samtidig som utvasking av avfallet begrenses til et minimum. Det skal legges til rette for biologisk metanoksidasjon i lekkasjepunkter og som supplement til ordinær gassoppsamling.

Celler uten organisk avfall, men med risiko for utvasking av forurensende stoffer, skal ha et toppdekke med et tettingslag bestående av 0,5-1 m leire med en hydraulisk konduktivitet på 1×10^{-9} m/sek eller lavere, eller en kunstig membran.

Toppdekke er her benyttet som en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt. Utformingen av toppdekket skal hindre erosjon og tilpasses etterbruken av arealene.

3.8.2 Endelig avslutning og etterdrift

Når omsøkt deponivolum er utnyttet eller tillatelsen ikke lenger har gyldighet, skal deponiet avsluttes med mindre det gis tillatelse til å utvide deponiet. Risør og Tvedestrandsregionens Avfallsselskap AS har også ansvar for etterdrift av anlegg og installasjoner i minst 30 år etter avslutning.

Senest 1,5 år før avfallsdeponeringen skal opphøre, skal bedriften legge frem en plan for endelig avslutning og etterdrift. Planen skal blant annet omfatte et revidert overvåkingsprogram for vann og deponigass i etterdriftsfasen samt angi en endelig utforming og etterbruk av deponiet. Planen må ta høyde for etterfylling pga setninger og fortsatt drift av anlegg for behandling av gass og/eller sivevann.

Deponiet skal ha en konveks form. Toppdekket skal utformes iht. vilkår 3.8.1.

For celler avsatt til deponering av asbest, skal det endelige toppdekket være egnet til å hindre spredning av fibre. Det skal treffes hensiktsmessige tiltak for å begrense mulig bruk av området etter at deponiet er avsluttet, for å unngå at mennesker kommer i kontakt med avfallet.

Vekstsjiktet (dvs. øverste del av toppdekket) skal kun bestå av rene masser. Dersom arealet skal benyttes til jord- eller skogbruk, må vekstsjiktet være dypt nok til å tåle pløying eller annen jordbearbeiding.

Tilsåing/beplantning skal skje umiddelbart etter at et område er endelig avsluttet.

Før deponiet avsluttes og lukkes, skal Fylkesmannen varsles. Fylkesmannen skal gjennomføre en sluttinspeksjon på deponiet før det avsluttes iht. avslutningsplanen. På bakgrunn av sluttinspeksjonen kan Fylkesmannen fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

Deponiet tillates ikke benyttet til boligformål før etterdriftsfasen er over.

3.9 Finansiell garanti og kostnadsdekning

Bedriften skal **innen 01.02.10** ha etablert en tilfredsstillende finansiell garanti eller annen tilsvarende sikkerhet for deponiet for å sikre at forpliktelsene som følger av denne tillatelsen, herunder kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, kan oppfylles. For øvrig vises det til veileder TA-2150/2006 om finansiell garanti for avfallsdeponier.

Bedriften plikter å avklare om garantiens form og størrelse kan aksepteres av Fylkesmannen i god tid i forkant av etableringen. Forslag til garanti mhp form og størrelse, skal oversendes Fylkesmannen **innen 01.09.09**.

3.10 Kontroll og overvåking

3.10.1 Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse

Bedriften skal årlig lage en oversikt over deponiets utvikling som viser det areal som avfallet opptar, avfallsvolumer og avfallssammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og deponiets gjenværende kapasitet.

På bakgrunn av resultater fra øvrig overvåking, skal bedriften utarbeide et vannbalanseregnskap for siste kalenderår.

3.10.2 Meteorologiske data

Meteorologiske data skal samles inn på deponiet.

3.10.3 Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann

Den driftsansvarlige skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann som er utformet i henhold til kravene avfallsforskriften kap. 9 vedlegg III og SFT's veileder TA 2077/2005.

Den driftsansvarlige har ansvar for å påse at overvåkingsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene. Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannsløkkasjer eller endringer i deponiets vanntilførsel.

Den driftsansvarlige skal sørge for at resultatene av all overvåking vurderes av faglig instans. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å oppnå forsvarlig utslippskvalitet er deponiet pliktig til å iverksette tiltak.

Dersom det finnes et renseanlegg skal det så langt som mulig hindres at det oppstår unormale driftsforhold. Den driftsansvarlige skal ha et eget program for å sikre at evt. unormale driftsforhold oppdages innen rimelig tid.

For sigevann og overflatevann skal det tas prøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking.

Fylkesmannen har i brev av 06.04.06 godkjent et prøvetakingsprogram for sigevannsprøver basert på mnd. stikkprøver for parametre som tåler å bli fryst ned. Prøvene skal samles for et kvartal og analyseres. Stikkprøvene må kombineres med ukentlig måling av indikatorparametre og kontinuerlige måling av vannmengder.

Om nødvendig kan fylkesmannen kreve at det tas blandprøver av sigevannet i samsvar med SFT veileder TA-2077/2005.

Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens i deponiets driftsfase fremgår av tabellen:

Overvåkingstema	Frekvens
Sigevannsmengde	Kontinuerlig
Indikatorparametre	Ukentlig
Sigevannets sammensetning	Kvartalsvis (innsamling hver mnd og nedfrysing)
Overflatevannets mengde	Kvartalsvis
Overflatevannets sammensetning	Kvartalsvis
Grunnvannsnivå	Hver sjette måned
Grunnvannets sammensetning	Hver sjette måned

Overvåkingsprogrammet skal verifisere avgrensningen av deponiets påvirkningsområde.

Det er imidlertid bedriften som har ansvar for å påse at overvåkingsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Effekt av eventuelt lokalt renseanlegg for sigevann skal dokumenteres. Det forutsettes at bedriften utarbeider et eget program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning.

Bedriften er også pliktig til å sørge for at resultat av all overvåking vurderes av faglig sakkyndig. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å overholde kravene i denne tillatelsen, er bedriften også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene.

En årlig sammenstilling og vurdering av overvåkingsresultatene skal kunne forevises forurensningsmyndigheten på forespørsel.

3.10.4 Overvåking av deponigass

Det skal gjennomføres regelmessig kontroll av gassproduksjon og gasslekkasje fra deponiets overflate tilpasset deponiets innhold av biologisk nedbrytbart avfall. Overvåkingen skal være representativ for hver deponicelle.⁴ Hyppighet og metodikk skal beskrives i miljøkontrollprogrammet og minimum tilfredsstille kravene i avfallsforskriftens vedlegg III og vilkår 3.6.

Uttak av deponigass og innhold av metan skal måles kontinuerlig. Overvåkingen av deponigassuttaket skal for øvrig tilpasses kravene til rapportering jf vilkår 9.

Samtidig varsles det at krav om måling av deponigassens sammensetning utover innhold av metan kan komme.

4 Mellomlagring

I påvente av ekstern disponering, intern bruk eller deponering tillates det mellomlagring av inntil:

100 tonn farlig avfall
2500 tonn kompostert matavfall
2000 tonn kompostert kloakkslam
1000 tonn hage/park avfall
5000 tonn trevirke
1000 tonn trykkimpregnert trevirke
2000 tonn forurenset jord og liknende masser
1500 tonn restavfall fra husholdning og næring (som kan inneholde nedbrytbart avfall) i påvente av forsendelse til forbrenningsanlegg
Øvrige utsorterte fraksjoner som skal gjenvinnes (dekk, glass, papir, elektro osv.)

Det skal være kontroll med mengder som tas inn og ut av lager. Avfallet som ligger på lager skal disponeres så raskt som mulig og senest innen 12 mnd etter mottak. Det skal tilstrebes til enhver tid å ha minst mulig restavfall på mellomlager i påvente av forsendelse til forbrenningsanlegg.

Fraksjonene skal lagres separat og overdekkes/emballeres etter behov for å unngå nærmiljøulemper som flygeavfall, støvulemper, lukt og forurensning. Lagring av farlig avfall skal skje i samsvar med avfallsforskriften kap. 11 om farlig avfall.

Mellomlagringen skal skje slik at avfallet ikke tilføres overflatevann/overvann. I den grad det er mulig skal mellomlagring skjermes mot nedbør. Eventuell avrenning skal fanges opp av eksisterende system for sivevannsbehandling.

⁴ Forskriften stiller krav om at overvåkingen av *gassdannelse* må være representativ for hver seksjon av deponiet.

Hvis det oppstår forurensningsmessige ulemper av mellomlagringen, kan forurensningsmyndigheten kreve at mellomlagret avfall må fjernes umiddelbart.

Lageret skal sikres mot selvantennelse og brann.

Ytterligere krav til lagringen avhengig av avfallstyper og senere disponering som krav til hvor tett bunnen skal være, krav til overdekking eller liknende for å hindre inntrengning av nedbør må påregnes.

5 Komposteringsanlegg

5.1 Utendørs kompostering av matavfall og slam

Det tillates utendørs rankekompostering av **2500 tonn matavfall** og **2000 tonn slam**. Komposteringsprosedyren skal være beskrevet i internkontrollsystemet til virksomheten. Så langt det lar deg gjøre skal komposteringen foregå under tak.

Komposteringsanlegget skal utformes og drives slik at det dannes minst mulig sivevann. Avfallet skal behandles på tett dekke. Eventuelt sivevann/avrenning skal samles opp og ledes sammen med øvrig sivevann fra avfallsanlegget til renseanlegg. Sivevann tillates brukt som fukttilførsel i komposteringsprosessen dersom dette ikke medfører luktproblemer.

Dersom fylkesmannen mener det er nødvendig kan det settes krav om redusert luktutslipp.

5.2 Utendørs kompostering av forurensede masser

Det tillates utendørs kompostering av inntil **2000 tonn** oljeforurensede masser pr. år (grense opp til farlig avfall) som lar seg behandle biologisk. Særlig forurensede og tungt nedbrytbare masser som kan føre til økt forurensning skal ikke mottas på anlegget, med mindre dette er masser fra akutte forurensningssituasjoner. Slike masser skal mellomlagres i tette containere e.l. uten avrenning og skal leveres til annen ekstern behandling så raskt som mulig.

Prosedyre for kompostering skal være beskrevet i internkontrollsystemet til virksomheten. Det må være etablert gode kontrollrutiner for mottak av slike masser.

Så langt det lar deg gjøre skal komposteringen foregå under tak. Komposteringsanlegget skal utformes og drives slik at det dannes minst mulig sivevann. Massene skal behandles på et tett dekke. Eventuelt sivevann/avrenning skal samles opp og ledes via sandfang og oljeutskiller til renseanlegg sammen med øvrig sivevann fra avfallsanlegget.

6 Avvanningsanlegg

Det kan mottas **15000 tonn** per år slam og lignende til avvanning. Vannet skal samles opp og ledes til renseanlegg sammen med øvrig sivevann fra avfallsanlegget.

7 Mottaks- og sorteringsanlegg

Det tillates mottak av avfall fra husholdninger og mindre næringsdrivende for sortering. Gjenvinningsstasjonen kan motta inntil **200 tonn** avfall pr. dag. Det tillates lagring av inntil **100 tonn** farlig avfall.

Prosedyrer for drift av mottaks- og sorteringsanlegget skal være beskrevet i internkontrollsystemet til virksomheten. Det må være utarbeidet planer som beskriver rutiner og tiltak under ordinær drift og avvikssituasjoner ved anlegget. Rutinene skal inngå i virksomhetens internkontrollsystem.

Forurenset avrenningsvann fra anlegget skal samles opp og behandles i sandfang og oljeutskiller med tilstrekkelig kapasitet og iht. gjeldende forskrift og ledes videre til renseanlegg.

For kommunale mottak for farlig avfall gjelder standardiserte krav, jf. avfallsforskriftens kap. 11, vedlegg 2, herunder:

Kompetanse

Den som driver mottaksordningen for farlig avfall og det personell som håndterer farlig avfall plikter å ha nødvendig kunnskap og kompetanse.

Forebygging

Den som driver mottaksordningen for farlig avfall plikter å gjennomføre nødvendige tiltak for å unngå at forurensning skal oppstå. Farlig avfall som skal oppbevares i påvente av levering/henting før behandling eller annen disponering, skal sikres slik at det farlige avfallet ikke medfører avrenning til grunn, avløpsnett eller annen resipient

Håndtering

Håndtering av farlig avfall skal foregå slik at forurensning ikke oppstår. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall. Oppsamlet spill/eller vann som er forurenset med farlig avfall skal håndteres som farlig avfall.

Beredskap og varsling

Den som driver mottaksordningen skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage eller stanse akutt forurensning. Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i samsvar med forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning.

Deklarering

Ved mottak av farlig avfall fra virksomheter skal det påses av avfallsbesitter har deklartert det farlige avfallet. Avfallsbesitter er selv ansvarlig for at deklareringsen er korrekt utført.

Journalføring og rapportering

Det skal føres journal som omfatter alle nødvendige opplysninger om farlig avfall som mottas. Journalen skal inneholde opplysninger om mengde farlig avfall, type farlig avfall, deklarasjonsnummer, avfallets opprinnelse mv. Journalene skal være lett tilgjengelig ved kontroll. De skal oppbevares i minst 3 år.

Lagring

Farlig avfall kan oppbevares inntil 6 måneder før viderelevering. Farlig avfall skal lagres slik at det lett kan flyttes for eksempel på paller. Stoffer som ikke kan samlastes ifølge ADR, skal lagres på atskilte områder.

8 Nærmiljøtiltak

8.1 Generelt

Eieren av tillatelsen skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av anleggsdriften reduseres til et minimum.

Flygeavfall skal begrenses mest mulig, blant annet ved oppsetting av gjerde eller fangnett med tilstrekkelig høyde. Om nødvendig må virksomheten sørge for opprydning i berørte områder.

Det skal utarbeides eget program for bekjempelse av skadedyr og fugleplager.

Avfallsanlegget skal skjermes mot innsyn.⁵

Lukt og støv fra deponiet/avfallsanlegget skal til enhver tid være så lav at eksisterende boligområder og offentlige områder ikke blir nevneverdig sjenert. Om nødvendig må lukt- og støv reduserende tiltak iverksettes straks.

8.2 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl.19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}	Søn-/helligdag (kl. 08-15.00) $L_{pAekv7h}$
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)	50 dB(A)

Det ekvivalente lydnivået $L_{pAekvTh}$ er et mål på det gjennomsnittlige (energimidlede) nivået for varierende lyd over en bestemt tidsperiode T.

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av avfall. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

⁵ Der hvor det er relevant av hensyn til å redusere naboers sjenanse av anlegget

9 Rapportering

9.1 Deponiet

Data fra registrering og kontroll av mottatt avfall og overvåkingsdata som er innsamlet iht. punkt 3.10 om kontroll og overvåking skal hvert år rapporteres til forurensningsmyndigheten (jf. avfallsforskriften § 9-13). Denne egenrapporteringen skal skje innen 1. mars på den form som forurensningsmyndigheten beslutter.

Rapporteringen skal skje gjennom det elektroniske rapporteringssystemet Altinn. For rapportering av farlig avfall skal EAL-koder benyttes, for annet avfall skal NS9431 benyttes.

Når det gjelder deponigass, skal det som minimum rapporteres på:

- Total gassuttaksmengde
- Andel metan i gass (volumprosent)
- Mengde metan til fakling
- Mengde metan til varme
- Mengde metan til elektrisitet
- Driftstid på fakkel

En vurdering av rapporterte data og evt. behov for tiltak skal legges ved Altinn-skjemaet som eget vedlegg.

9.2 Komposteringsanlegg

Det skal sendes **skriftlig rapport til fylkesmannen innen 1. mars** for siste kalenderår.

Matavfall og slam

Rapporten skal skille mellom matavfall og slam, være en årsoversikt og gi oversikt over:

- Mengder avfall som er kompostert
- Mengde ferdig kompost på lager
- Mengder kompost som er avsatt (salg eller annen sluttdisponering)
- Mengde og type strukturmateriale
- Eventuelle driftstanser med årsak
- Kvalitetsvurdering av ferdig kompost
- Generell vurdering av hvordan anleggene har fungert og om miljøkrav er overholdt
- Eventuelle forbedringspotensialer

Forurenset masse

Rapporten skal være en årsoversikt og inneholde oversikt over:

- Mengder avfall som er kompostert/behandlet
- Mengder avfall på lager
- Hvordan massene er disponert etter behandling
- Analyseresultater for massene

9.3 Sorteringsanlegg

Det skal sendes **skriftlig rapport til fylkesmannen innen 1. mars** for siste kalenderår. Rapporten skal være en årsoversikt som gir informasjon om:

- Registrerte avfalltyper og mengder
- Total mengde avfall på lager
- Mengde farlig avfall på lager
- Mengde utsortert og viderelevert avfall med oppgave over hvem avfallet er levert til
- Utførte kontroller av avfallets sammensetning
- Egen vurdering av om miljøkrav er overholdt
- Eventuelle forbedringspotensialer

10 *Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning*

10.1 Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av en risikoanalyse og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.2 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁶. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

10.3 Rapportering i forhold til krav om beredskap

Bedriften skal rapportere om status for og utviklingen av beredskapen mot akutt forurensning på standardiserte skjemaer som sendes ut årlig av SFT/Fylkesmannen.

Fylkesmannen forutsetter at bedriftene kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn.

11 *Eierskifte*

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

⁶ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

12 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jf punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Triklloreten	TRI
Muskxylen (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Musketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluorerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT

VEDLEGG 2

Tabell 1. SFT's tilstandsklasser for jord. Konsentrasjonene er angitt i mg/kg

Stoff (mg/kg)	Tilstandsklasse 1	Tilstandsklasse 2	Tilstandsklasse 3	Tilstandsklasse 4	Tilstandsklasse 5
Arsen	< 8	8-20	20-50	50-600	600-1000
Bly	< 60	60 -100	100-300	300-700	700-2500
Kadmium	<1,5	1,5-10	10-15	15-30	30-1000
Kvikksølv	<1	0-1	1-4	4-10	10-1000
Kobber	< 100	100-200	200-1000	1000-8500	8500-25000
Sink	<200	200-500	500-1000	1000-5000	5000-25000
Krom (III)	<50	50-200	200-500	500-2800	2800-25000
Krom (VI)	<2	2-5	5-20	20-80	80-1000
Nikkel	< 60	60- 135	135-200	200-1200	1200-2500
ΣPCB ₇	< 0,01	0,01-0,5	0,5-1	1-5	5-50
DDT	<0,04	0,04-4	4-12	12-30	30-50
ΣPAH ₁₆	<2	2-8	8-50	50-150	150-2500
Benzo(a)pyren	< 0,1	0,1-0,5	0,5- 5	5 -15	15-100
Alifater C8-C10 ¹⁾	< 10	• 10	10-40	40-50	50-20000
Alifater > C10-C12 ¹⁾	< 30	30- 60	60-130	130-300	300-20000
Alifater > C12-C35	< 100	100-300	300-600	600-2000	2000-20000
DEHP	<2,8	2,8-25	25-40	40-60	60-5000
Dioksiner/furaner	<0.00001	0,00001-0,00002	0,00002-0,0001	0,0001-0,00036	0,00036-0,015
Fenol	<0,1	0,1-4	4-40	40-400	400-25000
Benzen ¹⁾	<0,01	0,01-0,015	0,015-0,04	0,04-0,05	0,05-1000
Trikloretan	<0,1	0,1-0,2	0,2-0,6	0,6-0,8	0,8-1000

1) For flyktige stoffer vil gass som eksponeringsvei gi lave grenseverdier for human helse. Dersom gass i bygg ikke er en relevant eksponeringsvei bør det utføres en stedspesifikk risikovurdering for å beregne stedspesifikke akseptkriterier.